

Súd: Okresný súd Námestovo
Spisová značka: 17C/53/2023
Identifikačné číslo súdneho spisu: 5823232186
Dátum vydania rozhodnutia: 04. 12. 2023
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Rastislav Plutinský
ECLI: ECLI:SK:OSNO:2023:5823232186.1

Uznesenie

Okresný súd Námestovo v spore navrhovateľky: D. K., nar. XX.XX.XXXX, bytom Y. XXX, XXX XX B. W., zastúpenej JUDr. Ľubomírom Kubošom, advokátom, so sídlom Bernolákova 18, 028 01 Tvrdošín, proti odporcovi: C. K., nar. XX.XX.XXXX, bytom Y. XXX, XXX XX B. W., zastúpenom JUDr. Máriou Vevurkovou, advokátkou si sídlom Mieru 312, 029 01 Námestovo, o návrhoch na nariadenie neodkladného opatrenia, takto

rozhodol:

I. Odporca je p o v i n n ý zdržať sa akéhokoľvek konania, ktorým by navrhovateľke bránil v užívaní nehnuteľnosti a to stavby - rodinný dom s. č. 687, postavený na pozemku parc. č. KN-C 3932/3, zapísaný na LV č. XXXX, k. ú. B. W., a súčasne je odporca povinný strpieť užívanie nehnuteľnosti a to stavby - rodinný dom s. č. 687, postavený na pozemku parc. č. KN-C 3932/3, zapísaný na LV č. XXXX, k. ú. B. W., navrhovateľkou.

II. Návrh odporcu na nariadenie neodkladného opatrenia z a m i e t a.

III. Súd odporcu p o u č u j e, že môže voči navrhovateľke ako žalovanej podať žalobu vo veci samej, ktorou sa bude domáhať vydania veci (vypratania nehnuteľnosti popísanej vo výroku I.) alebo nárokov na náhradu škody alebo inej ujmy spôsobenej výkonom neodkladného opatrenia. Súd aj bez návrhu uznesenie o neodkladnom opatrení zruší rozhodnutím, ktorým žalobe vo veci samej vyhovel.

IV. Navrhovateľka má voči odporcovi n á r o k na náhradu trov konania v rozsahu 100 %.

o d ō v o d n e n i e :

1. Návrhom, doručeným tunajšiemu súdu dňa 06.11.2023, sa navrhovateľka voči odporcovi domáhala nariadenia neodkladného opatrenia, ktorým by súd žalovanému uložil povinnosť zdržať sa akéhokoľvek konania, ktorým by žalobkyni a jej blízkym osobám bránil v užívaní nehnuteľnosti, a to stavby - rodinný dom s. č. 687, postavený na pozemku parc. č. KN-C 3932/3, zapísaný na LV č. XXXX, k.ú. B. W. a súčasne uložil odporcovi povinnosť strpieť užívanie nehnuteľnosti, a to stavby - rodinný dom s. č. 687, postavený na pozemku parc. č. KN-C 3932/3, zapísaný na LV č. XXXX, k.ú. B. W., navrhovateľkou a jej blízkymi osobami.

2. Návrh odôvodnila tým, že navrhovateľka je titulom vecného bremena oprávnená bezodplatne doživotne užívať nehnuteľnosť, a to stavbu - rodinný dom s. č. 687, postavený na pozemku parc. č. KN-C 3932/3, zapísaný na LV č. XXXX, k.ú. B. W., pričom v súvislosti s uvedeným uviedla, že ide o rodinný dom pôvodne patriaci rodičom navrhovateľky a táto prežila v predmetnom rodinnom dome väčšinu svojho života. Odporca je titulom vecného bremena taktiež oprávnený doživotne užívať predmetnú nehnuteľnosť. Spolu s odporcom boli manželmi, ich manželstvo bolo uzatvorené dňa 16.12.2015 a následne rozvedené rozsudkom Okresného súdu Námestovo č. k. 12Pc/2/2022 zo dňa 28.04.2022. Toho času prebieha na Okresnom súde Námestovo konanie o vyporiadanie bezpodielového spoluvlastníctva manželov, ktoré je vedené pod č. k. 13C/92/2023. Navrhovateľka bola počas konania

o rozvod manželstva nútená opustiť spoločnú domácnosť - rodinný dom s. č. 687, v ktorom toho času býva odporca, pričom odporca navrhovateľke a jej blízkym osobám v súčasnosti neoprávnenne bráni v užívaní predmetného rodinného domu. Navrhovateľka má záujem vrátiť sa trvalo bývať do rodinného domu, keďže ide o rodinný dom, v ktorom prežila väčšinu jej života a zároveň má navrhovateľka za to, že je dôvodné, aby navrhovateľku aj naďalej navštevovali v rodinnom dome jej blízke osoby a to najmä dcéra, synovia a vnúčatá. Toho času navrhovateľka navštevuje odborných lekárov na Orave z dôvodu jej nepriaznivého zdravotného stavu týkajúceho sa jej chrbtice za účelom pravidelných prehliadok, keďže v minulosti podstúpila 5 vážnych operačných zákrokov chrbtice, pričom počas pobytu na Orave je nútená hľadať si odplatné ubytovanie a nocľah v ubytovacích zariadeniach. Za súčasného stavu nie je na mieste, aby navrhovateľka počas jej prítomnosti na Orave bola nútená si hľadať odplatné ubytovanie a nocľah v ubytovacích zariadeniach na Orave, keď má právo užívať rodinný dom. Ďalej svoj návrh dôvodila tým, že odporca navrhovateľke a jej blízkym osobám bráni v užívaní rodinného domu s. č. 687 takým spôsobom, že navrhovateľke a jej blízkym osobám, s ktorými je navrhovateľka vždy prítomná, neoprávnenne bráni vstúpiť do rodinného domu s. č. 687 neustálym zamykaním vchodových dverí a iných vstupných otvorov rodinného domu, pričom odmieta navrhovateľku a jej blízke osoby vpustiť do rodinného domu.

3. V návrhu ďalej uviedla, že odporca začal brániť navrhovateľke a jej blízkym osobám užívať rodinný dom od mesiaca február 2023, pričom zo začiatku odporca navrhovateľke a jej blízkym osobám umožnil vstúpiť do rodinného domu, aby si zobrala aspoň niektoré z jej osobných vecí, avšak postupom času sa odporcovovo konanie stupňovalo do takej miery, že navrhovateľke a jej blízkej osobe (synovi) neumožnil vstup do rodinného domu vôbec a to ani za prítomnosti príslušníkov Policajného zboru SR dňa 11.10.2023. Z uvedeného je zrejмый úmysel odporcu smerujúci k nedôvodnému obmedzeniu navrhovateľky vo výkone jej práv plynúcich z vecného bremena. Tento skutok je prešetrovaný Obvodným oddelením Policajného zboru Zákamenné pod ČVS: ORP-125/ZK-2023. V tejto veci podala navrhovateľka aj trestné oznámenie na Obvodnom oddelení Policajného zboru Bratislava Nové Mesto - východ dňa 16.10.2023. Vzhľadom na skutočnosť, že odporca navrhovateľke a jej blízkym osobám neoprávnenne bráni v užívaní rodinného domu, pričom konanie odporcu sa neustále stupňuje a to až do takej miery, že odporca navrhovateľke a jej blízkej osobe neumožnil vstup do rodinného domu ani za prítomnosti príslušníkov Policajného zboru SR, sa navrhovateľka dôvodne domnieva, že je nevyhnutne potrebné, aby boli bezodkladne upravené pomery a to tak, aby sa odporca zdržal konania spočívajúceho v neoprávnenom bránení užívaní rodinného domu navrhovateľke a jej blízkym osobám a súčasne aby odporca strpel užívanie rodinného domu navrhovateľkou a jej blízkymi osobami.

4. K návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia a na podporu svojich tvrdení navrhovateľka pripojila LV č. XXXX k. ú. B. W., rozsudok Okresného súdu Námestovo sp. zn. 12Pc/2/2022 zo dňa 28.04.2022 a zápisnicu o trestnom oznámení zo dňa 16.10.2023 podanom na OO PZ Bratislava Nové Mesto - východ. Napokon navrhovateľka navrhla, aby sa súd oboznámil zo spismi Okresného súdu Námestovo sp. zn. 12Pc/2/2022, sp. zn. 13C/92/2023 a aby si súd vyžiadal od OO PZ Zákamenné spis ČVS:ORP-125/ZK-2023.

5. Odporca vo vyjadrení zo dňa 15.11.2023 uviedol, že s návrhom na nariadenie neodkladného opatrenia nesúhlasí a navrhuje, aby súd návrh žalobkyne na nariadenie neodkladného opatrenia zamietol ako nedôvodný. Uviedol, že predmetný rodinný dom užíva na základe zmluvy o zriadení vecného bremena, ktoré bolo zriadené zmluvou o zriadení vecného bremena zo dňa 15.10.2019 v znení jeho Dodatku a zavkladované na Okresnom úrade Námestovo, katastrálnom odbore pod č. V 3523/2019. Ďalej uviedol, že vecné bremeno v jeho prospech bolo zriadené ako jeho právo v doživotnom bezodplatnom bývaní a užívaní celého rodinného domu a ktoré zriadila práve navrhovateľka, ktorá bola v čase uzatvárania zmluvy o zriadení vecného bremena výlučnou vlastníčkou rodinného domu. V zmluve o zriadení vecného bremena sa uvádza, že navrhovateľka ako povinná z vecného bremena je povinná strpieť skutočnosť, že odporca ako oprávnený z vecného bremena je oprávnený v rodinnom dome doživotne bezplatne bývať a užívať celý rodinný dom. Uvádza, že následne navrhovateľka ako výlučná vlastníčka previedla rodinný dom na svojho syna I. K. Darovacou zmluvou, ktorej vklad bol povolený Okresným úradom Námestovo, katastrálnym odborom dňa 20.01.2022 pod č. V - 4329/2021. V tejto zmluve bolo súčasne zriadené v prospech navrhovateľky ako oprávnenej z vecného bremena, v poradí ako druhé vecné bremeno na doživotné užívanie celej nehnuteľnosti. Odporca uvádza, že s vecným bremenom v prospech navrhovateľky v rozsahu, akom bolo toto zriadené, nesúhlasí, pretože má za to, že ním dochádza k obmedzeniu jeho už skôr zriadeného vecného bremena. Odporca od počiatku zriadenia vecného bremena, svoje právo zodpovedajúce vecnému bremenu aj riadne v zmysle platne uzavretej

zmluvy využíva, a tento stav pretrvával nerušené až do nedávnej minulosti, kedy navrhovateľka začala príležitostne do rodinného domu chodiť bez ohlásenia, a dožadovala sa v rodinnom dome prespať - v trvaní niekoľkých dní. Odporca ďalej uviedol, že aj keď je síce možné jednu nehnuteľnosť zaťažiť aj viacerými druhmi vecných bremien, platí, že zriaďovanie ďalších vecných bremien nemôže byť na ujmu už existujúcim vecným bremenám. V danom prípade nastal práve tento stav, čo vyplýva z podaného návrhu navrhovateľky, ktorým sa domáha nariadenia neodkladného opatrenia. Odporca má za to, že vecné bremeno zriadené v prospech navrhovateľky, je na ujmu jeho zriadeného vecného bremena (spočívajúce v práve užívať a bývať v celej nehnuteľnosti), ktoré bolo zriadené skôr. Tiež nesúhlasí s tvrdeniami uvádzanými navrhovateľkou v podanom návrhu, keďže tieto sa nezakladajú na pravdivom opise rozhodujúcich skutočností. Práve navrhovateľka mu znemožňuje riadne užívanie nehnuteľnosti, bez jeho súhlasu sa dožaduje a vstupuje do priestorov rodinného domu, čím narúša jeho súkromie, dožaduje sa dočasného zotrvania v nehnuteľnosti, vyhráža sa mu, zastrahuje ho, vyrušuje ho v nerušenom a pokojnom užívaní nehnuteľnosti. Navrhovateľka však predmetnú nehnuteľnosť pritom nevyužíva na bývanie, pretože už viac ako jeden rok a pol býva a zdržiava sa v Bratislave. Odporca namieta pravdivosť tvrdení žalobkyne v podanom návrhu, ohľadom jeho neprimeraného správania voči nej, a uvádza, že je to práve ona sama, ktorá mu svojím správaním a konaním znemožňuje nerušené užívanie rodinného domu, a bráni mu vo výkone jeho užívacích práv k rodinnému domu. Odporca v rodinnom dome býva sám a o nehnuteľnosť sa príkladne stará, hradí všetky náklady za užívanie rodinného domu. Prístup odporcu k návštevám rodinných príslušníkov navrhovateľky ako aj jej samej bol v minulosti vždy priateľský, avšak situácia sa zmenila, v dôsledku správania sa na strane navrhovateľky, ktorá prestala rešpektovať jeho právo na súkromie a napriek tomu, že ju opakovane písomne vyzval, aby nevstupovala do rodinného domu v jeho neprítomnosti a bez ohlásenia.

6. Ďalej odporca uviedol, že dňa 31.08. 2023 okolo 15:15 navrhovateľka neohlásene prišla do rodinného domu v sprievode jej syna pána N. I. a ďalšej osoby. Prebehla 10-minútová diskusia, po ktorej ich všetkých pustil do domu, v ktorom sa zdržali po dobu piatich dní, pričom pri ich odchode dňa 04.09.2023 navrhovateľku opakovane požiadal, aby v prípade, že má záujem prísť „na návštevu“, ho vopred upozornila resp. mu vopred oznámila, že mieni prísť. Dňa 11.10.2023 sa situácia zopakovala, kedy prišla v sprievode jej syna pána N. I. a v podvečerných hodinách okolo 18:00 sa dostavili bez toho, aby mu to vopred ohlásila a dožadovali sa, aby ich pustil dnu, nakoľko tam mienia prenocovať. Odporca ich nepustil, na čo navrhovateľka zavolała políciu, kde príslušníci policajného zboru po príchode všetkých vypočuli a odišli. Konanie zo strany navrhovateľky spočívajúce v nadmernom, vopred neohlásenom navštevovaní odporcu v rodinnom dome bez toho, aby mu vopred dala o svojej návšteve vedieť, považuje za zásah do svojho práva na súkromie, keďže predmetný rodinný dom je jeho obydľím. V danom prípade má tiež za to, že ochrana jeho súkromia a obydľia by mala požívať ochranu, nielen pred samotným vlastníkom domu, ale aj pred navrhovateľkou, keďže vzťahy medzi nimi sú narušené. Vo svojom podaní poukázal na to, že zriadením v poradí druhého identického vecného bremena v prospech navrhovateľky v tom istom rozsahu ako má zriadené on sám, je možné považovať za neplatný právny úkon z dôvodu nemožnosti jeho plnenia. Ďalej dal do pozornosti, že on sám nemá žiadnu inú možnosť bývania, nakoľko nevlastní žiadnu inú nehnuteľnosť. Odporca uvádza, že rodinný dom už viac ako jeden a pol roka až doposiaľ užíva výlučne sám a tento považuje za svoje obydlie. Odporca poukázal na skutočnosť, že právne postavenie oprávneného z vecného bremena je dokonca silnejšie, ako postavenie nájomcu bytu ako osoby oprávnenej zo záväzkového vzťahu. Pritom prenajímateľ je povinný odovzdať nájomcovi byt v stave spôsobilom na riadne užívanie a zabezpečiť nájomcovi plný a nerušený výkon práv spojených s užívaním bytu. Nie je dôvod, aby toto pravidlo nebolo analogicky aplikované aj na vzťah vlastníka a oprávneného z vecného bremena. Ďalej je zrejmé, že prenajímateľ bytu nemá právo ho užívať súčasne s nájomcom. Rovnako tak nie je možné platne uzavrieť dve nájomné zmluvy na ten istý predmet nájmu (v prípade ak sa prenajíma celá). Potom ak v prípade, že nastane duplicita nájomných vzťahov, musí byť posúdené, či je nájomná zmluva uzatvorená ako druhá v poradí platná, a v prípade, že áno, tak ktorý z nájomcov je oprávnený prenajatú vec reálne užívať. Vo vzťahu k platnosti nájomnej zmluvy uzatvorenej ako druhej v poradí, je namieste argumentácia, že vzhľadom na to, že sa ňou prenajíma vec, ktorá už prenajatá je, ide v prípade druhej nájomnej zmluvy o právny úkon, ktorého predmetom je plnenie nemožné, a teda že v zmysle ustanovenia § 37 ods. 2 Občianskeho zákonníka ide o neplatný právny úkon. Uvedené by potom malo analogicky platiť aj na v poradí druhú identickú uzavretú zmluvu o zriadení vecného bremena v prospech navrhovateľky. S poukazom na vyššie uvedené možno konštatovať, že Zmluva o zriadení vecného bremena v prospech navrhovateľky, je absolútne neplatný právny úkon z dôvodu, že plnenie je nemožné. Uvádza, že argumentácia navrhovateľky v podanom návrhu, že jej nie je umožnené bývať

v rodinnom dome, nie je opodstatnená a za daného stavu nemôže obstáť s poukazom na (i) identický rozsah zriadeného vecného bremena zo Zmluvy o zriadení vecného bremena v prospech navrhovateľky, nakoľko vecné bremeno v prospech odporcu Zmluvou o zriadení vecného bremena na celú nehnuteľnosť bolo zriadené skôr, ako vecné bremeno v prospech navrhovateľky, (ii) navrhovateľka v rodinnom dome nebýva po dobu viac ako 1 a pol roka, t.j. vecné bremeno nevyužíva, (iii) prípadnú absolútnu neplatnosť zmluvy. Vychádzajúc z uvedených skutočností, je zrejmé, že neodkladným opatrením navrhovaným navrhovateľkou nie je možné dosiahnuť ani dočasnú ani trvalú úpravu pomerov medzi stranami, pretože uložením povinnosti žalovanému by nepochybne došlo k porušeniu jeho práva na obydlie a súkromie (s poukazom na jeho právo zodpovedajúce vecnému bremenu bývanie a užívanie celého rodinného domu). Odporca preto navrhol, aby súd návrh navrhovateľky zamietol. Na podporu svojich tvrdení odporca pripojil listinné dôkazy, a to Zmluvu o zriadení vecného bremena zo dňa 15.10.2019 vrátane jeho dodatku a LV č. XXXX k. ú. B. W..

7. Odporca zároveň navrhol, aby súd nariadil neodkladné opatrenie v znení: „Žalobkyňa je povinná zdržať sa protiprávných zásahov do práva žalovaného na doživotné užívanie rodinného domu s.č. 687 postavený na pozemku CKN parc.č. 3932/3 zapísaný na Liste vlastníctva XXXX k. ú. B. W., najmä obmedzovať ho v riadnom užívaní celého rodinného domu; neoprávnene vstupovať do obydlia bez súhlasu alebo v neprítomnosti žalovaného.“

8. Na vyjadrenie odporcu navrhovateľka reagovala dňa 27.11.2023. Uviedla, že s právnymi názormi odporcu nesúhlasí, tieto považuje za nesprávne a nemajúce oporu v ustálenej súdnej praxi. Poukázala na uznesenie NS SR sp. zn. 4 M Cdo/23/2008, nález ÚS ČR sp. zn. II. ÚS 4235/18, NS ČR sp. zn. 31 Cdo/3679/2020. S poukazom na závery uvedené v predmetných rozhodnutiach má navrhovateľka za to, že vecné bremeno zriadené v jej prospech je platným právnym úkonom. Navrhovateľka sa ďalej vyjadrila tak, že neodkladným opatrením nežiada súd, aby odporcu vykázal z rodinného domu, ale aby sa zdržal zásahov do jej užívacích práv. Tvrdenia odporcu ohľadom narušenia súkromia zo strany navrhovateľky, vyhrážanie a zastrašovanie odporcov, navrhovateľka považuje za účelové, nepravdivé a ničím nepodložené. Je to práve navrhovateľka, ktorá uhrádza náklady na elektrickú energiu spotrebovanú v rodinnom dome, o čom predložila doklady o úhrade z roku 2022. Tým preukazuje, že odporcovi nebráni v užívaní rodinného domu. Požiadavka odporcu, aby do domu vstúpila iba s jeho súhlasom nemôže podľa nej obstáť, keďže má rovnaké užívacie právo ako odporca. Vzhľadom k tomu, že odporca neosvedčil predpoklady k vydaniu neodkladného opatrenia súdu navrhla jeho návrh zamietnuť. Na podporu svojich skorších tvrdení navrhovateľka predložila doklady o úhrade sumy za ubytovanie.

9. Súd sa oboznámil s oboma návrhmi a ich prílohami, pričom zistil, že strany sú v postavení bývalých manželov. Ich manželstvo bolo rozvedené v roku 2022. V rodinnom dome č. 687, postavenom na pozemku parc. č. KN-C 3932/3, k. ú. B. W., zapísanom na LV č. XXXX, ktorý je vo výlučnom vlastníctve syna navrhovateľky - I. K., majú obidve strany právo doživotného užívania celého rodinného domu, odporca od roku 2020, navrhovateľka od roku 2022. Rodinný dom je v súčasnej dobe permanentne obývaný výlučne odporcom, pričom navrhovateľka sa počas rozvodového konania odsťahovala a v súčasnej dobe žije v H.. Obidve sporové strany majú v predmetnej nehnuteľnosti nahlásený trvalý pobyt. Navrhovateľka príležitostne navštevuje predmetnú nehnuteľnosť spolu s jej blízkymi, čomu spočiatku odporca nebránil, v októbri tohto roku však odporca navrhovateľku nevpustil do rodinného domu, na čo navrhovateľka zavolała hliadku PZ, ktorá však situáciu nevyriešila. Navrhovateľka následne podala dňa 16.10.2023 trestné oznámenie na odporcu za bránenie v užívaní rodinného domu. V novembri tohto roku si navrhovateľka musela zaobstarať náhradné ubytovanie, a to v penzióne Korytnačka v Námestove. Odporca považuje konanie navrhovateľky, spočívajúce v nadmernom a neohlásenom navštevovaní rodinného domu za zásah do svojho súkromia a obydlia. Jej právo spočívajúce v doživotnom užívaní predmetného rodinného domu odporca neuznáva.

10. Podľa § 324 ods. 1, ods. 2 Civilného sporového poriadku („CSP“), pred začatím konania, počas konania a po jeho skončení súd môže na návrh nariadiť neodkladné opatrenie. Na konanie o návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia je príslušný okresný súd.

11. Podľa § 325 ods. 1 CSP, neodkladné opatrenie môže súd nariadiť, ak je potrebné bezodkladne upraviť pomery alebo ak je obava, že exekúcia bude ohrozená.

12. Podľa § 328 ods. 1 CSP, ak súd nepostupoval podľa § 327, nariadi neodkladné opatrenie, ak sú splnené podmienky podľa § 325 ods. 1, inak návrh na nariadenie neodkladného opatrenia zamietne.

13. Podľa § 329 ods. 1 prvá veta CSP, súd môže rozhodnúť o návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia aj bez výsluchu a vyjadrenia strán a bez nariadenia pojednávania. Ak rozhoduje odvolací súd o odvolaní proti uzneseniu o zamietnutí neodkladného opatrenia, umožní sa protistrane vyjadriť k odvolaniu a k návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia.

14. Podľa Článku 8 Základný princípov CSP, strany sporu sú povinné označiť skutkové tvrdenia dôležité pre rozhodnutie vo veci a podprieť svoje tvrdenia dôkazmi, a to v súlade s princípom hospodárnosti a podľa pokynov súdu.

15. Podľa § 151n ods. 1 Občianskeho zákonníka („OZ“), vecné bremená obmedzujú vlastníka nehnuteľnej veci v prospech niekoho iného tak, že je povinný niečo trpieť, niečoho sa zdržať alebo niečo konať. Práva zodpovedajúce vecným bremenám sú spojené buď s vlastníctvom určitej nehnuteľnosti, alebo patria určitej osobe.

16. Podľa § 151o ods. 1 prvá veta OZ, vecné bremená vznikajú písomnou zmluvou, na základe závetu v spojení s výsledkami konania o dedičstve, schválenou dohodou dedičov, rozhodnutím príslušného orgánu alebo zo zákona.

17. Podľa § 3 ods. 1 OZ, výkon práv a povinností vyplývajúcich z občianskoprávných vzťahov nesmie bez právneho dôvodu zasahovať do práv a oprávnených záujmov iných a nesmie byť v rozpore s dobrými mravmi.

18. Podľa § 70 ods. 1 Zákona č. 162/1995 Z. z. (Katastrálny zákon), údaje katastra uvedené v § 7 sú hodnoverné, ak sa nepreukáže opak.

19. Podmienkou pre vydanie neodkladného opatrenia je osvedčenie, že bez okamžitej úpravy právnych pomerov strán sporu by bolo právo niektorej strany ohrozené, resp. bolo do práva neoprávnené zasiahnuté. Z charakteru neodkladného opatrenia vyplýva, že pred jeho nariadením nemusí súd zistiť všetky skutočnosti, ktoré sú potrebné pre vydanie meritórneho rozhodnutia, a pri ich zisťovaní nemusí byť dodržaný postup stanovený na dokazovanie. Pred nariadením neodkladného opatrenia nie je teda skutkový stav zisťovaný v plnom rozsahu, avšak rozhodujúce skutočnosti musia byť aspoň osvedčené. Osvedčovanie, na rozdiel od dokazovania, znamená, že súd prostredníctvom označených dôkazov zisťuje najvýznamnejšie skutočnosti dôležité pre rozhodnutie. Nie je potrebné tieto skutočnosti s istotou dokázať. Stačí, že ich reálnosť sporová strana osvedčí s vyššou mierou pravdepodobnosti. Z návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia musí preto vyplývať, že celkové okolnosti prípadu, správanie sa protistrany a predložené dôkazy osvedčujú, že k neželanému úkonu reálne môže, resp. mohlo dôjsť a jeho uskutočnenie je vysoko pravdepodobné. Pre neodkladné opatrenie je rozhodujúci stav v čase vydania uznesenia súdu prvej inštancie.

20. Súd po preskúmaní oboch návrhov vrátane predložených dôkazov dospel k záveru, že návrh navrhovateľky je dôvodný. Naopak návrh odporcu dôvodným nie je, preto ho súd zamietol.

21. Podstata vecných bremien, ako vecných práv k cudzej veci, spočíva vo vecno-právnom obmedzení vlastníckeho práva k nehnuteľnej veci v prospech iného subjektu - oprávneného. Vlastník veci sa obmedzuje tým, že je povinný niečo strpieť, niečoho sa zdržať alebo niečo konať. Vzhľadom na vecno-právny charakter vecných bremien je nie len vlastníkom, ale každá osoba povinná rešpektovať právo vychádzajúce z vecného bremena (tzv. pôsobnosť erga omnes). Je však potrebné zdôrazniť, že vlastníkom veci sa zriadením vecného bremena nezavaruje užívacieho práva k veci. Zriadením vecného bremena sa vlastníkom iba obmedzuje v realizácii úžitkovej hodnoty veci v tom zmysle, že okrem neho môže vec užívať aj iná osoba. Obsah práva zodpovedajúceho vecnému bremenu je ale vždy užší ako obsah vlastníckeho práva vlastníka zaťaženej nehnuteľnosti. V tomto zmysle má vlastníkom veci vždy privilegované postavenie, pričom práva zodpovedajúce vecnému bremenu nesmú byť rozširované, ale skôr zužované. Vlastník veci nesmie byť vecným bremenom neprimerane zaťažovaný. V naznačenom zmysle nemožno právo zodpovedajúce vecnému bremenu považovať za absolútne v tom smere, že by popieralo právo iného

oprávneného subjektu, najmä vlastníka nehnuteľnej veci. Preto platí, že užívacie právo oprávneného končí tam, kde začína užívacie právo inej oprávnenej osoby.

22. Navrhovateľka má užívacie právo k predmetnej nehnuteľnosti z titulu tzv. personálneho vecného bremena na doživotné užívanie celej veci. Toto právo sa zriadilo v rámci darovacej zmluvy a vzniklo zápisom do katastra nehnuteľnosti. Súd pritom zdôrazňuje zásadu materiálnej publicity katastra, v zmysle ktorej sa chráni dôvera každého v správnosť údajov zapísaných v katastri nehnuteľností. Inými slovami povedané, čo je zapísané, to platí. Z uvedeného titulu má navrhovateľka užívacie právo k celej nehnuteľnej veci - rodinného domu. Dôvodnosť nároku navrhovateľky je preto daná. Medzi stranami nebolo v podstate sporné, že odporca navrhovateľke začal brániť v realizácii tohto užívacieho práva. Okrem potvrdenia tejto skutočnosti zo strany odporcu jej existenciu prinajmenšom osvedčuje zápisnica o trestnom oznámení na odporcu a taktiež blokový doklad o úhrade ceny za ubytovanie v penzióne. Z uvedeného potom plynie aj potreba neodkladnej úpravy pomerov, keďže zásah do užívacieho práva k rodinnému domu, v ktorom má navrhovateľka nahlásený trvalý pobyt, a ktorý v prvom rade slúži ako obydlie pre navrhovateľku v čase, kedy sa nachádza na Orave, nemožno považovať za zanedbateľný. Navrhovateľka preto v potrebnom rozsahu osvedčila aj potrebu neodkladnej úpravy pomerov medzi procesnými stranami.

23. Súd na tomto mieste poukazuje na to, že zásah do užívacieho práva navrhovateľky zo strany odporcu nemožno považovať za oprávnený, a teda taký, ktorý by bol ospravedlniteľný. Odporca sa vehementne bráni tým, že vecné bremeno zriadené v jeho prospech je prvé v poradí, z čoho vyvodzuje, že má „väčšie“ užívacie právo, než má navrhovateľka. Súčasne jej užívacie právo neuznáva z dôvodu absolútnej neplatnosti zmluvy o zriadení vecného bremena. V prvom rade je potrebné zdôrazniť, že z povahy vecných bremien, ako vecných práv k cudzej veci vyplýva, že užívacie právo oprávneného nikdy nemôže mať absolútny charakter v tom zmysle, že by patrilo výlučne jemu. Prinajmenšom patrí vždy aj vlastníkovi nehnuteľnej veci, ktorá je vecným bremenom zaťažená. Vlastnícke právo všetkých vlastníkov má totižto rovnaký obsah, teda okrem iného aj právo vlastníka vec užívať. Vecným bremenom možno užívacie právo obmedziť, nie ho však vziať z rúk vlastníka. Z uvedeného potom plynie záver, že oprávnený z vecného bremena je už od počiatku vzniku vecného bremena obmedzený v realizácii užívacieho práva, pričom toto obmedzenie spočíva v rovnakom užívacom práve vlastníka veci. Od vzniku vecného bremena preto môžu popri sebe existovať dve rovnaké užívacie práva, titulom vecného práva k veci. V takom prípade, ako už súd uviedol, užívacie právo jedného končí tam, kde začína užívacie právo druhého. Ak pritom vznikne hrubá disproporcija medzi právom oprávneného a povinnosťou vlastníka nehnuteľnosti (vecným bremenom), privilegovanosť je na strane vlastníka (§ 151p ods. 3 OZ).

24. Rovnaký princíp platí aj v prípade, ak popri sebe existuje viac užívacích práv z titulu vecných bremien. OZ ani iný predpis nevyklučuje zriadenie vecných bremien in personam na viac ako jednu osobu. V zmysle zásady zmluvnej slobody preto platí, že vlastník veci môže zmluvou svoju nehnuteľnosť zaťažiť vecným bremenom v prospech viacerých osôb. Koexistenciu dvoch a viacerých užívacích práv (z titulu vecného práva) zákon nevyklučuje, naopak, sám takúto pluralitu predpokladá, prinajmenšom s vlastníkom veci (§ 151n ods. 3 veta za bodkočiarkou OZ). V praxi je pritom úplne bežné, že syn/dcéra, ktorá je vlastníkom stavby - rodinného domu, zriadi v prospech obidvoch svojich (starých) rodičov vecné bremeno na doživotné užívanie miestnosti v dome, resp. celého domu. Ak odporca vyvodzuje neplatnosť zmluvy o zriadení vecného bremena z dôvodu nemožnosti plnenia (pre súbežnú existenciu iného užívacieho práva), potom by bola absolútne neplatná každá zmluva o zriadení vecného bremena, pretože v čase jeho zriadenia už jedno (vecno-právne) užívacie právo existuje, to vlastníkov - výklad ad absurdum. Podľa názoru súdu nie je užívacie právo z nájomnej zmluvy porovnateľné s užívacím právom z titulu vecného bremena, a to vzhľadom na vecno-právny charakter tohto práva, pričom, ako už súd uviedol vyššie, koexistenciu týchto užívacích práv OZ predpokladá. Naopak, koexistenciu užívacieho práva zo záväzkového vzťahu (duplicitný nájom na ten istý predmet nájmu) zákon síce výslovne nepredpokladá ani nezakazuje, implicitne však ide o vadné, a teda protiprávne plnenie (konanie) zo zmluvy. Navyše, z judikatúry, na ktorú poukázala navrhovateľka, vyplýva, že samotná duplicita nájomcov k rovnakému predmetu nájmu nemôže byť dôvodom absolútnej neplatnosti neskoršej nájomnej zmluvy, nakoľko objektívne nemožnosť plnenia v takomto prípade vylúčená nie je. Súd preto dôvod absolútnej neplatnosti zmluvy o zriadení vecného bremena nenachádza.

25. Napokon je bez právneho významu tvrdenie odporcu, že navrhovateľka predmetný dom nevyužíva na dennej báze, a preto jej užívacie právo nesvedčí, nakoľko existencia vecného bremena nie je

viazaná na aktívne využívanie práv spojených s vecným bremenom. Podstatným je len to, aby samotné právo zodpovedajúce vecnému bremenu nemalo jednorazový ale trvajúci, či opakujúci sa charakter. Právo doživotného užívania takýto charakter má, preto skutočnosť, že navrhovateľka užívacie právo nevyužíva, nemôže byť samo o sebe dôvodom zániku tohto práva či neplatnosti zmluvy o zriadení vecného bremena v jej prospech.

26. Súd preto uzatvára, že navrhovateľka má rovnaké užívacie právo k celej nehnuteľnosti, aké ho má aj sám odporca. V dôsledku toho je odporca povinný toto právo rešpektovať a nesmie navrhovateľke bezdôvodne brániť v realizácii tohto práva. Výkon jeho užívacieho práva končí tam, kde začína právo navrhovateľky. Odporca nie je v postavení, kedy by mohol rozhodovať o tom, kedy a či vôbec smie navrhovateľka predmetnú nehnuteľnosť užívať. Dokonca ani vlastník veci nemá takéto postavenie, keďže nehnuteľnosť je zaťažená vecným bremenom, ktorému zodpovedá právo navrhovateľky doživotne predmetnú nehnuteľnosť užívať. K užívaniu rodinného domu navrhovateľka nepotrebuje ani žiadny (dodatkový) súhlas vlastníka, o to viac ani odporcu. Vlastník veci a ani odporca, hoci im taktiež svedčí užívacie právo, preto nesmú navrhovateľke v užívaní nehnuteľnosti nijakým spôsobom a bez právneho dôvodu brániť. Dôvody, ktoré vo svojom podaní odporca uvádza, nie sú také, ktoré by ho na takéto bránenie oprávňovali. Odporca výkonom svojho užívacieho práva preto bez právneho dôvodu a teda neprípustne zasahuje do práv navrhovateľky.

27. Vo vzťahu k návrhu odporcu na nariadenie neodkladného opatrenia súd, okrem už uvedeného, dopĺňa, že vo svojom podaní produkoval pomerne rozsiahle tvrdenia bez toho, aby tieto oprel o konkrétne dôkazy. Z ničoho nevyplýva, že by mala navrhovateľka odporcovi brániť v nerušenom užívaní rodinného domu, narúšať jeho súkromie či neoprávnene vstupovať do rodinného domu. K vstupu do rodinného domu navrhovateľka nepotrebuje žiadny súhlas odporcu, nie je ani povinná mu vopred oznamovať svoj príchod. Takáto povinnosť môže v kontexte tohto prípadu vyplývať maximálne z pravidiel slušnosti. Vzhľadom k tomu, že navrhovateľka má právo doživotného užívania rodinného domu titulom vecného bremena, sú tvrdenia odporcu neopodstatnené a právne irelevantné. Odporca preto ani len neosvedčil opodstatnenosť svojho nároku, keďže s navrhovateľkou majú rovnaké hmotnoprávne postavenie, rovnaké užívacie právo k celej nehnuteľnosti, a rovnako je predmetná nehnuteľnosť obydlím navrhovateľky, bez ohľadu na periodicitu jej užívania. Z dôvodov doposiaľ uvedených preto súd návrh odporcu na nariadenie neodkladného opatrenia zamietol.

28. Vo vzťahu k návrhovému petitu, tak ako bol formulovaný v návrhu navrhovateľky, súd uvádza, že tento musel byť preformulovaný, a to vypustením blízkych osôb navrhovateľky. V prvom rade je potrebné podotknúť, že akákoľvek návšteva, obzvlášť rodinných príslušníkov oprávneného z vecného bremena, odvodzuje právo vstúpiť a zotrvať v obydlí od práva samotného oprávneného (pozri napr. rozsudok NS ČR sp. zn. 22 Cdo 555/2004, R 14/1988). Nie je preto potrebné, aby boli takéto osoby osobitne vymedzené vo výroku rozhodnutia. Prebratím doslovnej formulácie návrhového petitu do výroku rozhodnutia by navyše súd fakticky zriadil vecné bremeno v prospech týchto „blízkych osôb“, čo vzhľadom na obsah celého podania navrhovateľky nemožno považovať za prejav jej vôle, a napokon zriadenie takéhoto vecného bremena súdom zákon ani neumožňuje. Z procesného hľadiska je však najpodstatnejšia skutočnosť, že prebratie doslovnej formulácie návrhového petitu do výroku rozhodnutia by spôsobilo jeho nevykonateľnosť. Súd pritom musí dbať o to, aby bola uložená povinnosť formulovaná určito a jednoznačne tak, aby nevznikla pochybnosť o rozsahu uloženej povinnosti. Na zabezpečenie materiálnej vykonateľnosti rozhodnutia je prípustné a súčasne nevyhnutné, aby súd v rozhodnutí štylisticky upravil petit návrhu tak, aby zodpovedal objektívnemu hmotnému právu a aby jeho formulácia zodpovedala jednoznačnému vymedzeniu práv a povinností. Keďže obsah slovného spojenia „blízke osoby“ je neurčitý, neurčitým by bol aj výrok súdu, ktorý by takýmto osobám hypoteticky vytvoril užívacie právo k predmetnej nehnuteľnosti. Odporca by tak nemal jednoznačne a určito definovanú povinnosť aké konkrétne osoby musí do rodinného domu vpustiť, keďže môže ísť o neuzavretý, vopred nedefinovaný okruh osôb. Aj z tohto dôvodu súd musel z návrhového petitu blízke osoby vypustiť.

29. Podľa § 336 ods. 1 CSP, ak súd nariadi neodkladné opatrenie pred začatím konania, môže vo výroku uznesenia uložiť navrhovateľovi povinnosť podať v určitej lehote žalobu vo veci samej. Súd túto povinnosť neuloží najmä vtedy, ak je predpoklad, že neodkladným opatrením možno dosiahnuť trvalú úpravu pomerov medzi stranami.

30. Podľa § 337 ods. 1 CSP, ak súd nariadi neodkladné opatrenie pred začatím konania a ak navrhovateľovi povinnosť podľa § 336 ods. 1 neuloží, poučí strany, ktorým sa neodkladným opatrením ukladá určitá povinnosť, že môžu podať žalobu vo veci samej a o právnych následkoch s tým spojených. Lehotu na podanie žaloby súd neurčuje.

31. Podľa § 337 ods. 2 CSP, súd vo výroku uznesenia podľa odseku 1 uvedie strany a predmet konania vo veci samej. Konanie vo veci samej sa môže týkať aj nárokov na navrátenie do pôvodného stavu alebo nárokov na náhradu škody alebo inej ujmy spôsobenej výkonom neodkladného opatrenia.

32. Predmetné neodkladné opatrenie bolo nariadené pred začatím konania vo veci samej, pričom súd povinnosť podať žalobu vo veci samej navrhovateľke neuložil z dôvodu, že má za to, že nariadeným neodkladným opatrením možno dosiahnuť trvalú úpravu pomerov medzi stranami. Keďže súd pred začatím konania nariadil neodkladné opatrenie a zároveň neuložil navrhovateľke povinnosť podať v určenej lehote žalobu vo veci samej, poučil odporcu, ktorému sa uložila neodkladným opatrením povinnosť, o možnosti podať žalobu vo veci samej a o následkoch s tým spojených.

33. Podľa § 255 ods. 1 CSP, súd prizná strane náhradu trov konania podľa pomeru jej úspechu vo veci.

34. Podľa § 262 ods. 1 CSP, o nároku na náhradu trov konania rozhodne aj bez návrhu súd v rozhodnutí, ktorým sa konanie končí.

35. Podľa § 262 ods. 2 CSP, o výške náhrady trov konania rozhodne súd prvej inštancie v lehote do 60 dní po právoplatnosti rozhodnutia, ktorým sa konanie končí, samostatným uznesením, ktoré vydá súdny úradník.

36. O nároku na náhradu trov konania súd rozhodol tak, že navrhovateľke priznal voči odporcovi nárok na ich náhradu v rozsahu 100%, keďže mala plný úspech tak z vlastného návrhu, ako aj z návrhu odporcu. O výške náhrady rozhodne vyšší súdny úradník po právoplatnosti tohto uznesenia, a to v lehote 60 dní od právoplatnosti tohto uznesenia.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu možno podať odvolanie, s výnimkou výroku III., a to v lehote 15 dní odo dňa jeho doručenia na Okresný súd Námestovo.

V odvolaní sa musí okrem všeobecných náležitostí podania stanovených v § 127 ods. 1 CSP (ktorému súdu je určené, kto ho robí, ktorej veci sa týka, čo sa ním sleduje a jeho podpísania) a § 127 ods. 2 CSP (uvedenie spisovej značky tohto konania) uviesť, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh) - § 363 CSP.

Odvolanie možno odôvodniť len tým, že

- a) neboli splnené procesné podmienky,
- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
- h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci (§ 365 ods. 1 CSP).